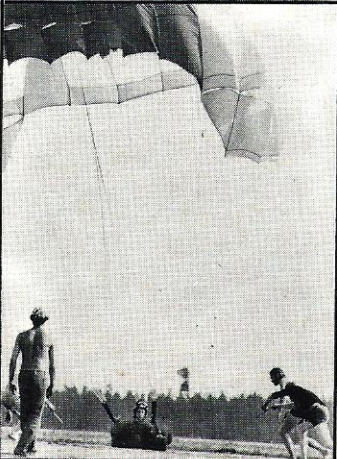

Pallokuvat olivat "jautaa" vielä näissä kisoissa. Sotilaallista tyyliä Papillonilla esittää LjK:n Hannu Laitinen. (Kuva: Rauno Litja)

Olipa unohtua OLK:n onnenheinä suussaan hyppävältä Raimo Kemppaiselta, kuin myös monelta muulta, vapaana olevan jalan hallinta kuroituksen aikana. Tässä kohdassa mitaus kuitenkin suoritettiin siitä jalasta, mistä pitikin. (Kuva: Rauno Litja)

ULK:n Ripa Ylä-Outinen kaivautumassa maalfalteen hiekkaan. (Kuva Rauno Litja)

NE WANHANMALLISET

Konventionaalisten (wanhanaikaisten? tavaksitulleiden?) lajien Suomen mestaruuskilpailut pidettiin maanmainiossa Utin kisakeskuksessa, kuten on jo tehty muutamina aikaisempinakin vuosina (-67, -72 ja -74).

Kilpailuajankohta oli heinäkuun vihoviimeinen viikko eli 24.-31.7.1976. Kilpailua edelsi viikon mittainen harjoitusleiri, jolle osallistui suorastaan kunnioitettava määrä kullaan kiilto silmissä touhuilevia

paraurheilijoita. Puhumattakaan niistä hyppääjistä, jotka aikoivat osallistua kisaan vähemmän vakavalla mielellä. Noin vain terveydeksi.

Ensi vaikutelma 'kisakeskuksesta' lupasi hyvää, ainakin järjestelyjen osalta. Oli pakkauskatosta, tuulensuojaa, puhvettia ja lentokoneita ja ennen kaikkea (kovia?) kokenutta järjestäjäjoukkoa. Pienenä heti alkuun silmään iskeytyneenä yksityiskohtana mainittakoon puhvetin sisus-

tus: parasuuttikuvia seinillä, linja-autosta lainattuja tuoleja (säädettävällä selkänojalla), televisio (ULK:n puuhämiehet olivat kovin katkeria, kun yritys väri-tv:n hankkimiseksi oli epäonnistunut) ynnä kaiken kruunaavana ihmeenä stereolaitteet kisakansan viihdyttämiseksi.

Kaiken lisäksi em. palvelulaitos toimi erinomaisesti miltei kaikkina, myöskin sangen epäkristillisinä vuorokauden aikoina.

TAITOHYPPY

Varsinainen mestaruuksien ratkominen aloitettiin taitohypyllä.

Heti ensimmäisen kierroksen aikana voitiin todeta, että jotain positiivista on taitohypyssämme tapahtunut kuluneen vuoden aikana. Osanotajamäärä oli noussut viime vuoden 14:sta kahteenkymmeneen yhteen. Tulostaso näytti myös selvästi viimevuotista paremmalta jo kilpailun alkumetreiltä lähtien.

Heti ensimmäisellä kierroksella tekaisi Utin oma poika Make Jääskeläinen kotomaisittain katsottuna varsin huiman ajan: 7,5 sekuntia. Eikä viime vuoden "samppiooni" Enska Kilpinen ollut juuri pekkaa pahempi: tulos ensimmäisellä hypyllä 8,0 sekuntia. Kun sitten vielä Tatu Soini rykäisi sarjansa alle yhdeksän sekunnin näytti siltä, että kärjen taso tulee olemaan erittäin kova.

Toisella kierroksella tahti kärkikolmikolla jatkui yhtä huimana. Kaikki kolme huimapäätä tekivät jälleen sarjansa alle yhdeksän sekunnin: Make 8,1, Enska 8,9 ja Tatu 8,9. Vielä kolmannellakin kierroksella kärjen järjestyks pysyi samana, joskin Pekka Tuominen oli ryhtynyt kirmään pikku hiljaa rakoa kiinni Tatuun. Eroa oli kolmannen kierroksen jälkeen Tatun hyväksi enää yksi sekunnin kymmenes.

Hyvä oli kilpailun taso aikaisempiin verrattuna muuallakin kuin kärjessä. Yksi jos toinenkin onnistui runnomaan sarjansa alle kymmenen sekunnin.

Kun neljäs ja viimeinen kierros oli hypätty voitiin jo verrata tuloksia vuoden takaisiin. Kaikki ne kilpailijat, jotka olivat jo viime vuonna tempussa mukana, olivat parantaneet selvästi tuloksiaan, kuten tuloksista näkyy (niissä

on vertailun vuoksi viimevuotiset mukana suluisa). Huimimmat parannukset löytyvät Jääskeläisen Makelta (yli kaksi sekuntia parempi keskiarvo), ja Tuomisen Pekalta (myös yli kahden sekunnin parannus).

Tosin on keskiarvoja viime vuoden vastaaviin verrattaessa muistettava, että silloin hypättiin yksi hyppy enemmän kuin tänä vuonna. Suurempi hypypymäärä luonnollisesti vaikuttaa keskiarvoon huonontavasti (inhimilliset tekijät).

PERSOONAKOHTAINEN TARKKUUS

... pääsi sekin alkamaan sään osalta varsin säädyllisissä merkeissä. Myös tulokset olivat hyviä: kierrokselta selviytyi puhtaalla tuloksella (0.00) kaikkiaan viisi kilpailijaa. Eikä taso muidenkaan osalta näyttänyt mitenkään masentavalta, sillä 26 kilpailijaa kuudestakymmenestä yhdestä teki alle metrin tuloksen.

Toisen kierroksen jälkeen oli vielä kaksi hyppääjää mukana puhtaalla pelillä: vanha kilparatsu Antero Takkala ja LjK:n Enska Kilpinen. Hyvissä asemissa oli kuitenkin vielä monta kovaa nimeä ja peli oli vasta alussa.

Kisaa jatkettiin hyvissä sääolosuhteissa, tuuli oli sangen tasainen ja heikko. Hypättiin kolmas kierros, joka pudotti Enskan yhteiseltä johtopaikalta Anteron rinnalta. Enska polkaisi ohi pläkan saaden tuloksekseen 10 cm Kuopion veteranihyppääjän jatkaessa punaisella patjallaan virheetöntä sarjaansa.

Tässä vaiheessa huomio kiinnittyi muulle Suomelle täysin tuntemattomaan, ensimmäisiä SM-kilpailujaan hyppävään SLK:n Reiska Suonsiltaan. Hän teki tasaisen varmaa työtä saaden keskiarvokseen kolmen kierroksen jälkeen 33 senttiä. Hänen takanaan oli joukko vanhoja kisakettuja, kuten Rane Härkönen, Make Jääskeläinen ja Tapio Satamo. Toisaalta kyllä muistettiin, että kilpailu oli vielä nuori ja erityisesti vähän kilpailukokemusta omaavilla hyppääjillä on taipumus helposti "menettää hermonsaa" kilpailun jatkues- sa riittävän pitkälle.

Hypättiin sitten kilpailua edelleen. Saatiin neljäs ja viides kierros loppuun. Antero jatkoi timantinkovaa sarjaan-

sa. Tulos oli edelleen nolla-nolla viiden kierroksen jälkeen. Enska oli tässä vaiheessa rokottanut kaksi kertaa ohi, yhteistuloksen ollessa kuitenkin erinomainen 24 senttiä.

TUULI HERÄÄ

Vielä kuudeskin kierros saatiin hypättyä hyvissä ja helppoissa sääoloissa, mutta seitsemännellä kierroksella muutui vaikeusaste.

Tuuli alkoi vähitellen hieman kääntyä ylätuulen voimistuessa huomattavasti. Kyseessä ei kuitenkaan ollut Sporting Coden tarkoittama äkillinen muutos säätilassa, sillä kaikilla oli tilaisuus nähdä asteittainen muutos seuraamalla edellään olevia hypääjiä. Erityisesti vähäisen kilpailukokemuksen omaavat näyttivät helposti menevän halpaan. He purjehtivat uljaasti yli tai ohi maalaristin, selkää edellä.

Vaan oli siinä ”käydä lätkästä” kokeneemmillekin kisailijoille. Mieleen on jäänyt SLK:n Veksi Korhosen tulo takaperin parin kymmenen metrin päähän rististä. Siitä sitten nopea käänös ja kymmenen metrin finaalilla maalille ja nolla-nollan polkaisu ilmeenkään värähtämättä. Kilauttaminen vaatii varsin suurta taitoa, mutta ehkä tällä kerralla oli myös pikkuhiukkasen onnea matkassa. Samanlaisia kuvioita näyttivät myös monet muut.

Havainto kahdelta viimeiseltä kierrokselta oli, että kilpailijat eivät riittävän tarkoin näytä seuraavan säätilan kehitystä. Muutama kymmenen hypääjää purjehti takaperin maalaristille. Sitten joku tilanetta tarkoin seurannut hypäsi riittävän kaukana ulos ja suoritti oikeaoppisemman lähestymisen myötä- ja sivutuulussa pysytellen. Sen jälkeen tuli taas ainakin kymmenen kilpailijaa takaperin, osaamatta käyttäen hyväkseen omien silmiensä kertomaa. Ehkäpä tässä olisi opin siementä seuraavaa vuotta varten . . . ?

Kilpailujen aikana liikkui kisakansan keskuudessa vahva tarina USA:n mestaruuskilpailuista. Siellä ei ollut ”pallokupuja” kuin yksi ainoa kappale (epävarma muistitieto). Muut sitten olivatkin eri kokoisia ja näköisiä patjoja.

Näissä kotomaisissa parakarkeloissamme ei suhde vielä ollut sinne päinkään. Koko

kisassa oli mukana vain kahdeksan patjaa, joista kymmenen parhaan joukossa vain kolme (Takkala, Härkönen ja Satamo).

Ilmeisesti patjat poikkeavat tekniikaltaan pyöreistä kuvuista niin paljon, että vaatii muutaman sata hyppyä, ennenkuin niiden mainioita ominaisuuksia osataan käyttää kunnolla hyväksi.

Henkilökohtaisen tarkkuuden päätyttyä kahdeksan kierroksen jälkeen voitiin jo laskea yleismestaruuden tulokset. Tämän laskeminen tapahtui lisäämällä tarkkuuden keskiarvoon puolet taitohypyn keskiarvosta.

Laskutoimituksen yhteydessä todettiin tarkkuuden pienten tuloseurojen vaikuttaneen sen, että taitohyppy todellisuudessa ratkaisi koko asian. Yleismestaruuden viisi parasta ovat juuri samat kilpailijat, jotka komeilivat taitohyppytuloksissa vastaavilla paikoilla.

JOUKKUETARKKUUS

Laskuvarjokilpailujen värikkäin laji, joukkuetarkkuus, oli jännityksentäyteinen alusta loppuun saakka. Kun vielä sää oli varsin helpon tuntuinen (hiljainen, tasainen tuuli) oli odotettavissa hyväntasoinen kilpa.

Ensimmäisellä kierroksella Lahden Laskuvarjokerhon joukkue tekaisi rautaisen pohjanoteerauksen yhteistuloksellaan 40 senttiä. Laskuvarjojääkärikoulu, joka parina viimeisenä vuonna on ollut lajin kotomainen ”kunkku”, aloitti hieman varovaisemmin. Heidän tuloksensa oli 1,17 m. Kun vielä kolme muuta joukkiota rypisteli tuloksensa alle kolmen metrin, näytti alku hyvin lupaavalta.

Toisella kierroksella ei kärkeässä tapahtunut suuria mullistuksia. Lahtelaiset jatkoivat todella rautaista tahtiaan: tulos toiselta hypyltä 25 senttiä. Johtopaikasta ei ollut epäilystäkään. Kolmella muulla joukkueella oli kuitenkin myös pullat hyvin uunissa, joten jännitys alkoi tiivistyä kilpailijoiden ynnä myös katsojien keskuudessa.

Kolmannella kierroksella sitten otettiin luku, jako ja uudet työt. Erinomaisesti hypänneet oululaiset, laskuvarjojääkärit ja imatralaiset jatkoivat tasaisen hyviä sarjojaan. Vaan kuinka kävikään lahtelaisten. Lievä vajaatoi-

minnanpoikanen sekoitti erinomaisesti alkaneen tulossarjan. Koposen Raimo joutui tyytymään kymmenmetriseen ulosajonsa seurauksena.

Lahtelaisten murheellisesta tapauksesta voimme ottaa opiksemme. Ramilla oli hidastunut avautuminen, jonka seurauksena hän vajosi ensimmäisenä hypänneen Risto Koiviston tasalle. Koska hypypaikka oli joukkueella varsin kaukana, ei hän jatkuvasta myötätuuleen ajosta huolimatta enää päässyt maalaristille.

Opetus: Hyppypaikkaa ei saa valita niin kauas, että mahdollinen hidastunut aukeaminen tai porrastuksen epäonnistuminen muusta syystä aiheuttaa ulosajon. Kyseisellä hypyllä ensimmäisenä lähteneelläkin, oikeasta aukaisukorkeudesta huolimatta, oli maaliin pääsy vaikeata kaukaisesta hypypaikasta johtuen.

Toinen opetus: jokaisen kilpailijan tulee tuntea säännöt niin hyvin, että hän pystyy hypyn aikana ratkaisemaan, onko kyseessä kilpailusääntöjen tarkoittama vajaatoiminta. Mikäli kisailija katsoo näin olevan, on hänen annettava tuomaristolle selvästi näkyvä merkki. Mikäli merkkiä ei anneta ja kilpailija kaikesta huolimatta selvästi pyrkii maalaristille on turha jälkeensä protestoida uusintahypyn toivossa.

Sporting Code mainitsee selvästi, että tietämättömyys säännöistä ei voi olla perusteena uusintahypylle. Niin että opiskellaanpa ensi vuodeksi pykälät niin hyvin, ettei niiden tuntemattomuus pääse tekemään tepposia . . .

GRANDE FINALE

Kolmas kierros päätettiin ja alkoi se kilpailun vihoviimeinen, neljäs kierros.

Tässä vaiheessa kolmella joukkueella oli vielä kaikki mahdollisuudet voittoon. Kolmannen kierroksen päätyttyä johdossa oli Imatran Ilmailukerhon joukkue tuloksellaan 5,91 m, toisena LJK yhdeksän senttiä huonommalla tuloksella. Kolmantena olivat oululaiset tuloksellaan 8.50.

Ensin selvittivät keskinäiset välinsä LJK ja Raunun pumpu Imatralta. Ratkaisu tapahtui puolen metrin erolla edellisen hyväksi. Sitten oli vuorossa kisan jännityspilleri. Odotettiin Cekkeri Satamon johtelemaa OLK:n joukkuetta. Pohjan poikain pitäisi tehdä enintään 57 senttiä voittaakseen tai 1.07 metriä päästäkseen hopealle.

Jännitys maalialueella tjiivistyi, taisi jollakin mennä vallan vatsa kuralle, ja kisa-kansa kokoontui täysilukuisena maalialueen ympärille jännäämään.

Ja sieltä he sitten tulivat. Rauhallisesti alkoivat joukkueen jäsenet yksi kerrallaan lähestyä maalialuetta. Ensimmäisenä tuli maalialueelle Närhen Mikko – ja polkaisi nolla-nollan. Hannu Herne-niemi ei ollut Pekkaa pahempi – polkaisi hänkin. Kemppeisen Raimo oli lopettanut ”diivailun” ja jättänyt heinän pois suustaan. Tulos 15 senttiä. Viimeisenä saapuikin sitten herra Cekkeri (lue: Kekkeri) ja arvokkaasti polkaisi. Joukkueen yhteistulos hypyllä oli siis kokonaista viisitoista (15) senttiä.

OLK:n suoritus oli todella mittava ja osoitti, että hermot pysyvät kurissa tiukassakin tilanteessa. Oli siinä maalialueella ennenkuulumattomat apodit joukkueen todella hyvän ja ansaitun voiton jälkeen.

ROOMA, ROOMA, ROOMA . . .

Kilpailujen kuluessa olivat puhvetinpitäjä Antti ynnä tytöt soittaneet ahkerasti sävelmää Rooma, Rooma, Rooma. Niin kuin kilpailijoilla ei muuten olisi ollut mielessä, että SM-tulosten perusteella valittaisiin edustusjoukkue Roomassa pidettäviin MM-kilpailuihin.

Valinta tehtiin yleismestaruuden paremmuuden perusteella.

Lähtijät olivat: Enska Kilpinen (LJK/ULK), Make Jääskeläinen (ULK), Pekka Tuominen (LLK), Tatu Soini (LJK/ULK) ja Hannu Laitinen (LJK/ULK).